

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.I.30/2020/18.

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2020. szeptember 29. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette és más bűncselekmény miatt terhelt ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2020. február 5. napján kelt B.165/2019/21. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének jogszabályhelyéből mellőzi az a/ pont feltüntetését.

A szabadságvesztés tartamát 3 (három) évre **enyhíti**.

Az elsőfokú eljárásban felmerült vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege 189.521 (száznolcvankilencezer-ötszázhuszonegy) Ft.

Az eljárás során lefoglalt levél és boríték lefoglalását megszünteti és az iratokhoz csatolását rendeli el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban 14.400 (tizennégyezer-négyszáz) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott köteles megfizetni.

I n d o k o l á s

[1] A Győri Törvényszék a 2020. február 5. napján kelt B.165/2019/21. számú ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntetésében (Btk. 316. § a) pont) és 1 rb. zaklatás vétségében (Btk. 222. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont). Ezért őt – halmazati büntetésül – 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, a szabadságvesztés tartamába az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A feltételes szabadság tartamára elrendelte a vádlott pártfogó felügyeletét azzal, hogy külön magatartási szabályként előírta, hogy a vádlott – beleegyezése esetén – vesse alá magát pszichiátriai gyógykezelésnek. Kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült 145.214,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a büntetés enyhítése végett.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.246/2019/3-II. számú átiratában a vádlott és védője által bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak. Rámutatott, hogy a bejelentett fellebbezésekre tekintettel a felülbírálat a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás szabályait megtartotta, a vád tárgyává tett cselekményeket törvényesen minősítette. Helytállónak találta a terhelttel szemben kiszabott szankciót is, ugyanakkor a büntetés kiszabása során értékelendő körülmények körét pontosítandónak tartotta. A rendelkezésre álló tárgyi bizonyítékokra tekintettel a terhelt

ténybeli beismerésének büntetést enyhítő hatása álláspontja szerint kisebb nyomatékú. Kifejtette továbbá, hogy a törvényszék helytállóan tekintette súlyosító körülményként a terrorcselekménnyel fenyegetés bűncselekmény tárgyi súlyát, a vádlottnak a zaklatásban megnyilvánuló kitartó szándékát, ugyanakkor a terhelt büntetett előélete, s ezzel személyi társadalomra veszélyességének nyomatékát arra tekintettel nagyobbtnak ítélte, hogy a korábbi bűncselekményeit is ugyanazon sértetti kör vonatkozásában követte el, a zaklatás bűncselekményét ráadásul ugyanazon módszerrel. A fellebbviteli főügyészség szerint ez arra utal, hogy a vádlottal szemben korábban kiszabott joghátrány semmiféle visszatartó erővel nem bírt. Mindezekre tekintettel a kiszabott szankciót a vádlott tétével arányban állónak és a büntetés céljának elérése végett szükségesnek tartotta.

[4] Jelezte, hogy az elsőfokú ítéletben a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének jogszabályhelyében elírás található, tekintettel arra, hogy a Btk. 316. §-ának nincs a) pontja, míg az előzetes fogva tartásra vonatkozó rendelkezést - a kezdő időpont hiánya okán – pontosítani indítványozta. A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést kiegészítendőnek tartotta az igazoltan felmerült, ám a költségbe be nem számolt 44.307,- Ft szakértői díjjal.

[5] Rámutatott arra is, hogy a nyomozás során a sértettől lefoglalásra került, a zaklatás eszközét képző 3 oldalas levélre vonatkozóan az ítélet nem tartalmaz rendelkezést, ezért a Be. 204. § (1) bekezdés c) pontja szerint ezen tárgyi bizonyítási eszköznek a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 1. § (1) bekezdésére figyelemmel az iratokhoz csatolásának elrendelését tartotta szükségesnek.

[6] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 598. § (2) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése akként változtassa meg, hogy az ítéletben a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének jogszabályhelyében az a) pontra vonatkozó elírást javítsa ki, az előzetes fogva tartás beszámítására vonatkozó rendelkezést egészítse ki azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésbe a 2019. február 19. napjától eltelt időt rendeli beszámítani, az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget 189.521,- Ft összegben állapítsa meg, valamint a nyomozás során lefoglalt levél és boríték lefoglalását szüntesse meg és azok iratokhoz csatolását rendelje el, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[7] A Győri Ítéltábla a fellebbezések elbírálására a Be. 598. § (2) bekezdése és a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 82. §-a alapján 2020. június 11. napjára tanácsulést tűzött, azonban a vádlott kirendelt védője a Győri Ítéltáblára 2020. május 7. napján érkezett beadványában nyilvános ülés kitűzését kérte.

[8] A vádlott védője 2020. május 25. napján csatolta fellebbezésének indokolását. Ebben kifejtette, hogy az ítéletet megalapozottnak tartja, azonban eltúlzottnak találja a vádlottal szemben kiszabott szankciót. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság enyhítő körülményként vette figyelembe a vádlott idős korát, ténybeli beismerését és a beszámítási képességét érintő kóros elmeállapotát, azonban azokat véleménye szerint nem kellő súllyal értékelte. A vádlott idős korát arra figyelemmel kell értékelni, hogy 70 éves elmúlt, élete során mindösszesen egy alkalommal került összeütközésbe a törvénnyel, elmeállapotától függetlenül társadalomba beilleszkedett életet élt. A vádlott tényfeltáró, teljeskörű beismerő vallomást tett, és ezzel hozzájárult a bűncselekmény gyors felderítéséhez, mely szintén további lényeges enyhítő körülmény. A védő álláspontja szerint a vádlottat a személyiségzavara közepes-súlyos fokban korlátozta abban, hogy cselekményei következményeit felismerje, vagy e felismerésnek megfelelően cselekedjék, emiatt pedig a Btk. 17. § (2) bekezdése lehetőséget biztosít a büntetés jelentős mértékű – vagy akár korlátlan

– enyhítésére. Ezt a körülményt azonban álláspontja szerint a kiszabott büntetés mértékére figyelemmel nem kellő súllyal értékelte az elsőfokú bíróság.

[9] Enyhítő körülményként kérte a védő figyelembe venni a vádlott motivációját is. A vádlottat a személyiségzavara közepes-súlyos fokban korlátozta cselekménye következményeinek felismerésében, a cselekményének mozgatórugója pedig az igazságérzete volt. Így álláspontja szerint a korlátlan enyhítési okokon túl fennáll a büntetés enyhítésének a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontjában rögzített lehetősége is.

[10] Mindezek alapján a generális és a speciális prevenció elvét is szem előtt tartva kizárólag próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását tartotta helyes és arányos büntetésnek, másodlagosan – amennyiben az ítéltábla nem osztja az álláspontját – a büntetési tételkeret alsó határához közeli időtartamú végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására tett indítványt.

[11] vádlott több beadványt nyújtott be a Győri Ítéltáblához, melyekben indokolta fellebbezését.

[12] A másodfokú nyilvános ülésen a védő perbeszédében a bűncselekmény eltérő minősítése és a büntetés enyhítése mellett érvelt. Álláspontja szerint a Btk. 316. § szerinti terrorcselekménnyel fenyegetés bűncselekmény vonatkozásában a jogalkotó célja nem az olyan cselekmények szankcionálása volt, mint amelyet a vádlott a magatartásával megvalósított. Utalt arra, hogy számos anomáliát okozott az ezzel a minősítéssel illetett cselekmények megítélése, mellyel kapcsolatban a legnagyobb problémát a fenyegetés elkövetési módjának megítélése jelentette. Megítélése szerint e tényállás esetében a fenyegetés elkövetési magatartásként és nem elkövetési módként szerepel, ami a fenyegetés fogalmának meghatározását nehezíti. Nem egyértelmű az sem, hogy a terrorcselekmény eszközcselekménye milyen stádiumban kell, hogy legyen, annak előkészítettnek kell-e lennie vagy sem, illetve nem egyértelmű az sem, hogy a fenyegetést elkövetési módként vagy elkövetési magatartásként kell-e értékelni.

[13] A fenyegetés Btk.-beli fogalmából kiindulva kifejtette, hogy a fenyegetésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen. A fenyegetés pedig akkor éri el a célját, ha eljut a megfenyegetetthez, és akiben ez aztán komoly félelmet kelt. Jelen esetben azonban a sértetthez nem jutott el a levél, így a vádlott cselekménye nem merítette ki hiánytalanul a terrorcselekménnyel fenyegetés tényállási elemeit, ezért ez a bűncselekmény meg sem valósulhatott. A védő érvei alátámasztása érdekében hivatkozott a Kúria 3/2019. számú büntető jogegységi határozatára, amely a Miskolci Törvényszék előtt folyamatban volt büntetőügyéhez kapcsolódik. Az ügyben az elsőfokú bíróság a terrorcselekménnyel fenyegetés büntette vonatkozásában ezen tényállási elem hiányában felmentette, a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság bűnösnek találta, majd végül a Kúria emberölés előkészületének büntetében ítélte el a vádlottat. Az idézett jogegységi határozat alapján a védő szerint vádlott cselekménye a Btk. 160. § (1) és (3) bekezdése szerinti emberölés előkészületének büntetést valósította meg.

[14] Kifejtette, hogy amennyiben a vádlott cselekményét a bíróság ekként minősíti, a büntetési tételkeret ezen cselekmény vonatkozásában egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, amely jóval enyhébb büntetési tételkeretet jelent, így a törvényszék által kiszabott 4 év szabadságvesztés eltúlzott. Emiatt véleménye

szerint az ítélet megváltoztatásának és enyhébb büntetés kiszabásának van helye.

[15] A Győri Fellebbviteli Főügyészség képviselője perbeszédében nem értett egyet a védő eltérő minősítésre vonatkozó álláspontjával, ugyanis a vádlott magatartásának megítélésénél a vádlott célját kell figyelembe venni. Álláspontja szerint jelen ügyben nem a sértettben való komoly félelemkeltésnek van relevanciája, hanem annak, hogy a vádlott a hatóságok felé

üzent, két állami szervhez érkezett levelében személy elleni bűncselekmény elkövetésével fenyegetett, amennyiben azok nem foglalkoznak megfelelően az ügyével. Így az ítéletben megállapított tényállás a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés törvényi tényállásának mindenben megfelel, a sértetti értesülésnek a zaklatás vonatkozásában van jelentősége. A fellebbviteli főügyészség képviselője egyebekben a törvényszék által kiszabott büntetést méltányosnak találta, és fenntartotta az írásbeli indítványát, az abban írtaknak megfelelően kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását.

[16] A törvényszék ítéletével szemben a fentiek szerint a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[17] A Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, a fellebbezéssel érintett ítéletet teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálja felül. A felülbírálat során vizsgálja az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, tekintet nélkül arra, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[18] Abban az esetben azonban, ha a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a fellebbezés kizárólag a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neme és mértéke vagy tartama ellen irányul, a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül, és a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, továbbá a határozatát is az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[19] Mindezek alapján – tekintettel arra, hogy a vádlott és védője kizárólag enyhítés végett jelentett be fellebbezést – az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálatát a Be. 590. § (3) bekezdésében meghatározott keretek között végezte el.

[20] Ennek során a másodfokú bíróság – védői indítványra – nyilvános ülésen vizsgálta meg a Be. 590. § (5) bekezdésében meghatározottak szerint az elsőfokú bíróság eljárását, valamint a törvényszék bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését, és azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően folytatta le a büntetőeljárást, és nem vétett olyan eljárásjogi szabálysértést, mulasztást, amely az érdemi felülbírálat akadályát jelentette volna.

[21] Korlátozott felülbírálat esetén a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, továbbá a határozatát is az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[22] Az ítéltábla megítélése szerint a törvényszék által megállapított és a fentiek szerint a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás mellett okszerűen került sor a vádlott bűnösségének megállapítására, továbbá a vádlott terhére megállapított bűncselekmények minősítése is megfelel az anyagi jog szabályainak, az adott tényállás mellett a vádlott felmentésére, vagy velük szemben az eljárás megszüntetésére nincs törvényes lehetőség.

[23] Ahogy a védő által is hivatkozott 3/2019. számú büntető jogegységi határozat rögzíti, az erőszak alkalmazását kilátásba helyező, az ölési szándékot hangoztató és másokat cselekvésre (megelőzésre, védekezésre) készítő gondolatközlés társadalomra veszélyes cselekmény, melyet a Btk. büntetni rendel. Az egyes Különös Részben szóba jöhető tényállások értelmezése, egymáshoz viszonyítása alapján lehet következtetni arra, hogy a kifejezett elhatározás milyen bűncselekmény megvalósítását célozza, így a célzatra mint tudattartalomra vont következtetés is körültekintő vizsgálatot igényel.

[24] A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének védett jogi tárgya kettős, egyrészt az államok, az állami szervek, a nemzetközi szervezetek kényszermentes működéséhez, a közbiztonsághoz, másrészt az élethez, a testi épséghez, a személyek szabadságához és az anyagi javak sérthetetlenségéhez fűződő társadalmi érdek. Ekként a bűncselekmény esetén a Btk. 314. § (1) bekezdésben írt, lényegében eszköz jellegű elkövetési magatartások, a személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekmények, illetve az azokkal történő fenyegetéssel megvalósuló deliktumok védendő jogi tárgyaihoz további többletelem, a tényállásban meghatározott szervek, szervezetek kényszermentes működése, végső soron a közbiztonsághoz fűződő társadalmi érdek védelme társul. A törvényi tényállás alapján ugyanis az elkövető ezeket a bűncselekményeket meghatározott céllal, azért követi el, hogy a Btk. 314. § (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában meghatározott célzatot elérje.

[25] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint irányadó tényállás alapján a vádlott két állami szervet, a Győri Rendőrkapitányságot és a Győri Járási és Nyomozó Ügyészséget fenyegetett meg személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetésének kilátásba helyezésével arra az esetre, amennyiben azok nem hoznak számára kedvező intézkedést. Minderre figyelemmel a bűncselekmény minősítése törvényes, a vádlott cselekménye nem emberölés előkészületének, hanem terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének minősül, azzal, hogy a Btk. 316. §-ának nincs a) pontja. Erre figyelemmel az ítéltábla a terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntettének jogszabályhelyéből mellőzte az a) pont feltüntetését.

[26] A büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, azonban azokat nem mindenben a súlyuknak megfelelően értékelte.

[27] A joghátrány meghatározása során a büntetés generális és speciális célja mellett figyelemmel kell lenni a büntetéskiszabás egyéb szempontjaira, így a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyára, a fokozatosság elvére és a tetterányos büntetéskiszabás követelményére is. Egy bűncselekmény absztrakt társadalomra veszélyességét a jogalkotó a büntetési tételkeretben határozza meg. A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, azaz a kiszabható büntetés széles körben mozog. Emiatt a joghátrány megállapításakor a cselekmény konkrét tárgyi súlyára is figyelemmel kell lenni, amellyel kapcsolatban rögzíteni szükséges, hogy a vádlott által megvalósított cselekmény nem a legsúlyosabb elkövetési forma.

[28] Az alanyi oldal vizsgálata során megállapítható, hogy a vádlott bár büntetett előéletű, hatvan éves koráig nem került összetűzésbe a törvénnyel. 2010-ben azonban kialakult egy tettlegességig fajuló nézeteltérés a szomszédaival, amelyből a vádlott nyilvánvalóan nem tudott kilépni, és valamennyi terhére megállapított bűncselekményt – így a jelen eljárásban elbírált cselekményt is – ezen konfliktushelyzet talaján az ő sérelmükre követte el. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy egészségi állapota megromlott, továbbá az elméműködés kóros állapotában, személyiségzavarban, szervi idegrendszeri károsodás talaján kialakult kóros lelki tünetegyüttesben, szellemi hanyatlásban és tartósan fennálló paranoid zavarban szenved, amely közepes-súlyos fokban korlátozta abban, hogy cselekménye következményeit felismerje, és hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. Mindezen jelentős súlyú enyhítő körülmény alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a büntetés generális és speciális céljainak eléréséhez enyhébb büntetés kiszabása is elegendő, különösen a törvényszék által megfelelően alkalmazott intézkedés, a pártfogó felügyelet elrendelése mellett, amely megfelelő kontrollt, odafigyelést, támogatást is jelent a vádlott számára.

[29] A felülvizsgálat során az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség átiratával egyezően megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bünyügyi költségbe nem számolta be az általa beszerzett igazságügyi szakértői vélemény elkészítése során felmerült 44.307,- Ft szakértői

költséget, így az elsőfokú eljárásban keletkezett és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege 189.521,- Ft, továbbá nem rendelkezett az eljárás során lefoglalt levélről és borítékáról sem. Emiatt a másodfokú bíróság ezeket az elsőbírői rendelkezéseket megfelelően helyesbítette illetve - a fellebbviteli főügyészség átiratában felhívott jogszabályokra figyelemmel - pótolta.

[30] Mindezek alapján az ítéltábla a Be. 606. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit azonban – mivel azok törvényesek voltak – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[31] Az ítéltábla a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításról a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

[32] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be. 613. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, és annak megfizetésére a Be. 574. § (1) bekezdésére figyelemmel a vádlottat kötelezte.

Győr, 2020. szeptember 29.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Élő András sk. Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
előadó bíró bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Győri Törvényszék B.165/2019/21. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőssé vált.

Győr, 2020. szeptember 29.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke